

Obsah:

2.strana:	Slovníček pojmů
5.strana:	Co je to rasismus?
6.strana:	Historie rasismu
6.strana:	Ve světě
6.strana:	U nás
7.strana:	Tiskové zprávy
9.strana:	Závěr
10.strana:	Prameny čerpání

Slovníček pojmů:

Ideologie

Jedná se o komplexní soubor názorů, morálních postojů i logických úvah vyjadřující zásadní životní postoje i cíle určité sociální skupiny obyvatelstva.

Ideologie vytváří takový světový názor, který mobilizuje, řídí a organizuje určité sociální skupiny k určitému jednání a k cílům, které považuje za ospravedlněné, zatímco jednání a cíle protikladné ztrácuje a odmítá.

Prakticky každá ideologie se snaží být teoreticky zdůvodněna - opírá se o vědu či filozofii, zároveň je ovlivněna subjektivním pohledem a záměrem tvůrců a nositelů té které ideologie.

Xenofobie

Xenofobie je strach ze všeho cizího. Z xenofobie pramení rasismus a jemu podobné ideologie.

Xenofobie v doslovném překladu znamená strach z cizinců. Slovo se většinou užívá pro označení nesnášenlivosti k lidem z jiných zemí a rovněž nedostatek úcty k jejich tradici a kultuře. Stejně jako rasismus je xenofobie předsudek, který vytváří negativní názor bez jakékoliv předcházející znalosti.

Xenofobie je velmi nebezpečná, protože může vést k rasismu a antisemitismu.

Intolerance

je nedostatek úcty k jiným způsobům chování a jednání, nedostatek respektu k jinému přesvědčení či víře.

Fašismus

V původním významu se jednalo o ideologii politické strany vedené B. Mussolinim v Itálii po 1. světové válce.

Fašismus vznikl v okruhu nacionalistických odpůrců liberalismu i tradičního socialismu, nespokojených se zisky Itálie z války po boku vítězné Dohody. V Itálii byl fašismus státní ideologie od pochodu na Řím v roce 1922 až do roku 1944.

Fašismus je otevřená teroristická diktatura s antiliberálním, protidemokratickým a protikomunistickým zaměřením. Vychází z nacionalismu nebo rasismu (ovlivněn sociálním darwinismem) se zaměřením antimarxistického socialismu. Odmítá politickou kulturu vycházející z liberálních tradic. Za nejvyšší hodnotu se považuje stát (národ), ten je chápán jako jednota morální, hospodářská a

politická. Jeho řízení se většinou odvíjí na vůdcovském principu a na diktatuře jedné politické strany či hnutí.

Fašismus se stal ve 20. stol. všeobecně rozšířeným jevem (Německo, Itálie, Rumunsko, Bulharsko, Maďarsko, Slovensko aj. Fašistické hnutí vznikají i v demokratických zemích zejména v důsledku hospodářských a politických krizí. Nejvýrazněji se uplatnil v německém nacismu.

Neofašismus

Jedná se o ideologii a politická hnutí navazující po druhé světové válce na ideologii původního FAŠISMU. V politickém spektru většinou zauímají neofašistická hnutí pozici krajní pravice (často s levicovým sociálně demagogickým populismem). Ústavy většiny států neofašismus zakazují, avšak v pluralitních společnostech existují strany s neofašistickými prvky i menší politická seskupení otevřeně neofašistická.

Nacionální socialismus

Jedná se o nacismus. Nacismus je ideologie založená na syntéze prvků rasově zdůvodňovaného šovinismu (právo nadřazeného německého národa na dobytí životního prostoru), antisemitismu (židovský národ jako primární nepřítel) a antimarxisticky definovaného socialismu (sociálně spravedlivé národní společenství namísto třídně rozdělené společnosti).

Nacionální socialismus vznikl po 1. světové válce v Německu (strana NSDAP, vůdcem se stal A. Hitler), od roku 1933 se stal státní ideologií diktátorského režimu velkoněmecké tzv. třetí říše, usilující o uskutečnění programu nacionálního socialismu ozbrojenou agresí, která vedla k rozpoutání druhé světové války. Při dobývání Evropy využíval národní socialismus ideově spřízněných hnutí a režimů, od srpna 1939 do června 1941 i spojení se stalinismem v SSSR. Totalitní ideologie je považována za radikální formu FAŠISMU.

Neonacismus

Jedná se o ideologii a politická hnutí navazující na německý NACISMUS po druhé světové válce.

Antisemitismus

Antisemitismus je rasistická ideologie hlásající nenávisť vůči Židům. Má většinou iracionální charakter nenávisti průměrných a deklasovaných vůči komunitě, která

se odlišuje od ostatní společnosti a na niž se svaluje zodpovědnost za problémy, jimiž společnost trpí.

Jeho počátky sahají do starověku. Ve středověku byli Židé obviňováni z ukřižování Ježíše Krista, označováni za původce morových epidemií, a proto se stali obětí četných pogromů (hromadné vyvražďování). V průběhu 19. stol. vznikl novodobý antisemitismus, založený na protivědeckých rasistických teoriích, které rozlišovaly mezi tzv. árijskou a semitskou rasou, za niž byli považováni především Židé.

V nacistickém Německu byli hlavními hlasateli antisemitismu A. Hitler, A. Rosenberg a Julius Streicher. Nacisté využívali také starší falzifikace očerňující židovský národ, např. tzv. Protokoly siónských mudrců, šířené ruskými antisemity. Antisemitismus vyvrcholil v nacistické genocidě (ŠOA). Pod rouškou ANTISIONISMU byl šířen také v bývalém SSSR.

Antisemitismus jako primitivní světový názor stále přežívá.

Totalitarismus

Totalitarismus je použití násilí s cílem totální realizace státní ideologie ve všech oblastech společenského života. Znamená úplné popření základních zásad liberalismu, občanských práv, individuální svobody, zákonnosti a politického pluralismu. Totálním se stává stát tehdy, když dochází k potlačení zájmů (stranických, hospodářských, regionálních) totálním jediným státním zájmem.

Charakteristické pro totalitarismus je používání teroristických prostředků označovaných např. jako revoluční násilí, spojené s charismatickou koncepcí vlády "vůdce" a "strany". V moderní historii existovaly dva typy totalitarismu: fašismus (resp. nacismus) a komunismus (stalinismus). Přes odlišné ideologické založení mají oba typy shodné základní rysy jak ideové (likvidace demokratických svobod, zrušení vázanosti státních orgánů zákonem, sociální demagogie, neuznávání morálních zásad ap.), tak funkční (omezení významu zastupitelských orgánů, centralizace moci, militarizace, masivní represe ap.).

Rasismus

Lidé žijí na různých místech naší planety v různých životních podmínkách. Ty měly vliv na barvu pleti i na kulturní rozvoj.

Rozeznáváme tři základní lidské rasy:

- ❖ Bílá
- ❖ Žlutá

❖ Černá

Na základě odlišnosti lidských ras vznikla teorie o hodnotě různých lidských ras - rasismus.

Podle mě je tato teorie od základů špatná, protože nelze posuzovat jednotlivé lidi podle toho, k jaké rase, národu patří.

Co je to rasismus?

Rasismus je způsob myšlení a jednání, který se vyskytuje téměř všude ve světě, kde se setkávají příslušníci dvou nebo více lidských plemen.

Vychází z předpokladu, že lidská plemena nejsou stejně hodnotná, přičemž se zpravidla zdůrazňují přednosti vlastní rasy.

Rasisticky motivované jednání může mít jemné, skryté podoby, nebo podobu společenského odstupu, šikanování, či diskriminace, ale může nabýt až násilných forem, jejíž následkem je smrt.

Rasismus vychází z předpokladu o fyzické a duševní nerovnosti v lidských plemen a o rozhodujícím vlivu rasových odlišností na dějiny a kulturu lidské společnosti. Tento předpoklad vznikl záměnou rasy za národní etnikum nebo kulturní společenství.

Všem rasovým teoriím je taktéž vlastní představa o prapůvodním rozdělení na vyšší a nižší rasy. Vyšší

rasy mají být tvůrčí nositelé civilizace, mají být povolány k vládnutí, zatímco rasy nižší, neschopné kulturní tvořivosti se stávají objektem vykořisťování a útlaku. Představy o přirozené nerovnosti lidí vznikaly již v otrokářské společnosti, kde sloužily k ospravedlňování nadvlády otrokářů nad otroky.

Politická ideologie, která se snaží legitimizovat biologické rozdíly mezi lidmi, tyto nerovnosti přenáší do společenské oblasti. Na základě pseudovědeckých poznatků dělí lidi na vyšší a nižší.

Diskriminace se projevuje v několika oblastech:

- ❖ Právní-nerovnost před zákonem (Norimberské rasové zákony)
- ❖ Politické-nemají volební právo

- ❖ Ekonomické-menší platy za stejnou práci
- ❖ Společenské-předsudky
- ❖ Kulturní-nepřítomnost práva vzdělávání v mateřském jazyce

Historie rasismu

Ve světě

Když evropské státy vytvářely svá koloniální impéria, měl rasismus zdůvodňovat porobu a někdy i vyhlazování původního obyvatelstva. Četné zastánce rasových teorií lze nalézt ve Velké Británii, Francii, USA a Německu.

Rasistické doktríny vycházejí z mylné představy, že kulturní a psychické charakteristiky celých populací národů, národností a kmenů jsou závislé na svých biologických a etnických základech, na svém rasovém původu. Tento původ je u každé skupiny jiný, odlišný a také různé lidské rasy prý pocházejí z různých druhů člověka.

V době nacistické diktatury se stal rasismus součástí oficiální ideologie německého fašismu a byl využíván k ospravedlňování expanzivní politiky a vyhlazování miliónů příslušníků různých národů. Rasová opatření uplatňoval i japonský militarismus, do určité míry i italský fašismus a jiné reakční režimy.

Historická zkušenost prokázala, že sociální, ekonomický a kulturní vývoj není určován rasovým složením obyvatelstva, ale povahou společenského řádu.

Soudobý rasismus stejně jako jeho dřívější formy popírá rovnocennost lidských ras a jeho cílem je totální potlačení jiných národů. Rasové teorie se staly ideovým zdrojem a základem nacismu a fašismu.

U nás

V našich podmínkách se rasismus vztahuje především na vztahy bílého obyvatelstva a Rómů. Za reprezentanty bílého rasismu bývají nejčastěji označovány punkové a skinheadi.

Živnou půdou tohoto hnutí je mládež ulice. Nejčastěji nezaměstnaná, nevyučená, nedostudovaná. Je paradoxní, že právě v době obnovy demokracie u nás vykryštovalo takové hnutí, v některých odchyilkách přímo hrůzostrašné.

Nejsem rasista. Touto větou sám sebe ohodnotí asi téměř každý. Ale vzápětí dodá něco v tom smyslu, že Rómové

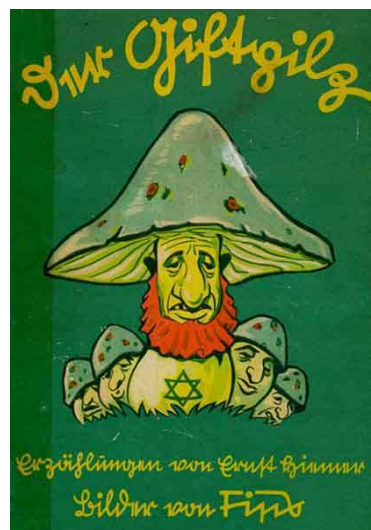
především kradou a že by se s tím mělo něco udělat. Je to rasismus, nebo jen pocit ohrožení, projev pudu sebezáchrany? Jen v hlavním městě páchají Rómové 80% loupeží a více než 95% kapesních krádeží. Přestože podíl Rómů v počtu obyvatel České republiky tvoří 5%, na celkové kriminalitě se podílejí více než 17% a u loupeží dokonce 47%. Jedná se takřka výhradně o trestnou činnost proti bílým. Není tedy divu, že značná část obyvatel, přestože se rozhodně distancuje od rasismu se staví na stranu proti Rómům.

Tiskové zprávy

Der Giftpilz

V roce 1938 vydalo nakladatelství Der Stürmer antisemitskou čítanku Der Giftpilz pro děti. Giftpilz, čili jedovatá houba, má dětem názorně ukazovat úlohu Židů ve společnosti. Kapitoly za kapitolou jsou zde dětem demonstrovány základní součásti antisemitského světového názoru: Židé jsou vlastní rasa s negativními fyzickými i duchovními rysy, jsou rození podvodníci, v Talmudu je jim povoleno podvádět křesťany, neštítí se ani vražd a zneužívání křesťanských dívek.

Knížka Der Giftpilz dokládá, že intenzivní nacistická antisemitská propaganda se nevyhýbala ani školním učebnám a dětem. I ty měly již od malička vstřebat údajně jediný správný - antisemitský - světový názor.

Der Giftpilz je rozdělen do kapitol, z nichž každá obsahuje obrázek a názorný text.

"Židé - rasová směs parazitního druhu"

Úryvek z německé učebnice biologie

Pro velká nebezpečí, která vyplývají z nepříznivého míšení ras, znají dějiny národů jeden nadmíru odstrašující příklad: židovský národ. Je to rasově nejvíce smíšený národ na zemi. [...]. To nadmíru neharmonické v židovské rasové směsi se projevuje také v četnosti určitých nemocí mezi Židy. Známý je poměrně častý výskyt ploché nohy.

Onemocnění cukrovkou se u Židů vyskytuje v průměru čtyřikrát tak často jako u ostatních národů. Velmi příznačný je také velká četnost duševních nemocí. Odpudivost židovského národa tkví přece spíše v oblasti duševní či duchovní než tělesné. Židovský národ totiž převážně vznikl z toho nejhoršího výběru městských kramářů a lichvářů z Orientu, kteří se pochybnými prostředky všude pokoušeli získat vliv, aby si podmanili výsledky poctivé práce [nežidů]. Podstatnými rysy jejich charakteru jsou lstivost, tělesná a duchovní nečistotnost, krutost, ziskuchtivost, odpor vůči tělesné práci - zvláště vůči povolání rolníka a vojáka [...].

Erich Mayer, Karl Zimmermann: Nauka o životě, čítanka biologie pro vyšší školy, svazek 3 (5 třída)

OSN viní Česko z diskriminace Romů

Výbor OSN pro lidská práva kritizoval politiku české vlády. Podle organizace se kabinetu Miloše Zemana nedaří především zlepšit životní podmínky Romů. Zpráva výboru tvrdí, že v České republice de facto přetrvává jejich diskriminace. "Očekáváme, že vláda podnikne naléhavé kroky k nápravě nedostatků zmiňovaných výborem a dá ČR do souladu s mezinárodním právem," reagovala na zprávu výkonná ředitelka Evropského střediska pro práva Romů Dimitrina Petrovová.

Výbor OSN složený z 18 mezinárodně uznávaných odborníků vyjádřil podle Evropského střediska pro práva Romů (ERRC) ve svých závěrech hluboké znepokojení z diskriminace menšin, zvláště Romů.

Umístování romských dětí do zvláštních škol je stereotyp, tvrdí výbor. Komise vyjádřila zvláštní obavu z nepřiměřeného počtu romských dětí umístěných do zvláštních škol pro duševně zaostalé děti. Vidí v tom používání stereotypů při rozhodování a "segregaci romských dětí ve školním systému". Vyzval vládu, aby "okamžitými a radikálními kroky" této praxi zamezila.

Jařab: Výbor OSN snahu vlády ocenil. Vládní zmocněnec pro lidská práva Jan Jařab se ohradil proti způsobu, jakým Evropské středisko pro práva Romů interpretuje zprávu Výboru OSN pro lidská práva o situaci v České republice.

"Výbor OSN pro lidská práva ocenil snahu české vlády problémy Romů řešit. ERRC naopak už ve svých podkladech pro jednání výboru tvrdilo, že u nás jsou Romové terčem

vlny rasového násilí ze strany státních orgánů a že naši veřejní představitelé sami šíří rasismus," řekl Jařab.

ERRC: Česká vláda není schopna plnit závazky. ERRC ve svých připomínkách k postavení Romů v Česku minulý měsíc uvedlo, že Romové v ČR jsou dále obětí vlny rasově motivovaného násilí a perverzní rasové diskriminace v téměř všech oblastech života.

To podle střediska ukazuje, že česká vláda není s to plnit své mezinárodní závazky v oblasti lidských práv.

Závěr

Doufal jsem, že rasismus je na ústupu, ale mýlil jsem se. Jak se mi podařilo při sbírání materiálů na tuto seminární práci zjistit, spousta mladých lidí tíhne právě k rasismu a ještě více mě zaráží, že někteří rodiče své děti k rasismu motivují. Je to naprosto nepochopitelné.

Nedovedu si představit co mladé lidi k tomuto jednání vede, řekl bych, že mají strach z odlišností a bojí se lidí, kteří se od nich odlišují.

Podle mě se rasismu lidstvo může zbavit pouze tehdy, jestliže každý člověk uzná jinak vypadajícího, nebo mluvícího člověka za sobě rovného. Bude se snažit pochopit jeho způsob chování, jednání i celého života.

Všichni lidé by měli mít stejná práva, ale i povinnosti, neboť žijeme spolu na jedné planetě, která je domovem nás všech.

Prameny čerpání

Encyklopedie Diderot
Encyklopedie Naše vlast
Internet - www.rasismus.cz
Internet - www.referaty.cz
Internet - www.google.com
Internet - www.idnes.cz